

РЕШЕНИЕ

№ 232

гр. гр. Добрич, 20.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ДОБРИЧ в публично заседание на двадесет и осми юни през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Диана Г. Дякова

Членове: Галина Д. Жечева
Станислав Т. Ангелов

при участието на секретаря Павлина Ж. Пенева
като разгледа докладваното от Станислав Т. Ангелов Въззивно гражданско дело № 20233200500348 по описа за 2023 година

за да се произнесе съобрази следното:

Производството по делото е образувано по реда на глава XX от ГПК по жалба с рег. № 6833/18.04.2023 год. на Р. И. М. и С. И. М., чрез упълномощения адвокат Ю. О. от АК – гр. Добрич, срещу решение № 263/03.04.2023 год. по гр. Дело № 974/2022 год. по описа на Добричкия районен съд, с което са отхвърлени предявените от жалбоподателите срещу „ОТП Факторинг България“ ЕАД искове с правно основание по чл. 439 от ГПК, за признаване на установено в отношенията между страните, че ищците Р. И. М. и С. И. М., в условията на солидарност не дължат на ответника „ОТП Факторинг България“ ЕАД задължението по изпълнително дело № *** г. по описа на ЧСИ С. С., образувано по издаден в полза на „БАНКА ДСК“ ЕАД – гр. София, изпълнителен лист от 23.12.2011г. по ч. гр. Дело №6 433/2011 г. по описа на ДРС, поправен за ЯФГ с Определение № 6/10.01.2012 г., за следните суми: **5 543,87 евро**, съставляваща неиздължена главница по договор за предоставяне на кредит за текущо потребление от 26.05.2008г. и допълнително споразумение от 20.04.2011 г.; **418,76 евро**, представляващи договорна лихва за периода от 11.02.2011 г. - 19.12.2011 г.; **89,83 евро** –

наказателна лихва за периода 11.02.2011 г. - 19.12.2011 г., ведно с обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата, считано от 20.11.2011 г. до окончателното ѝ изплащане, както и разноските по делото в размер на 236,75 лв. – държавна такса, вземането по който изпълнителен лист е прехвърлено на ответника „ОТП Факторинг България“ ЕАД с договор за цесия от 12.07.2012г.

Със същото решение районният съд е осъдил Р. И. М. и С. И. М. да заплатят на „ОТП Факторинг България“ ЕАД на основание чл.78, ал. 8 от ГПК сума в размер на 200 лв. (двеста лева), представляваща разноски по делото за юрисконсулско възнаграждение.

Според жалбата решението на районния съд е неправилно, необосновано, немотивирано и в противоречие със събраните по делото доказателства. ДРС не е съобразил при постановяване на обжалваното решение, че вземането на вискателя е било погасено по давност, тъй като извършваните до момента по искане на вискателя принудителни действия от страна на ЧСИ по образуваното изпълнително дело не са от категорията на тези, които да водят до прекъсване на давността. Жалбоподателите настояват, че е налице срок от повече от пет години през който вискателят е бездействал във връзка с реализиране на вземането си, признато по реда на чл. 417 от ГПК, като това е довело до погасяване правото на принудително удовлетворяване на претенцията му.

С доводи за необоснованост и незаконосъобразност на обжалваното решение се претендира отмяната му, като въззивният съд постанови ново по съществото на спора за уважаване на предявените искове. Оспорват се изводите на първоинстанционния съд в обратния смисъл, като се настоява, че районният съд не е обсъдил и преценил всички доказателства, представени от страна на жалбоподателите в хода на производството.

Спорни между страните са въпросите във връзка с вида, характера и валидността на предприетите изпълнителни действия, респ. дали те са довели до прекъсване на давността по образуваното изпълнително дело.

Жалбата, предмет на разглеждане по настоящото дело, е постъпила на 18.04.2023 г. от процесуално легитимирани лица, с правен интерес от обжалване на неизгодното за тях първоинстанционно решение, като срокът за въззивно обжалване по чл. 259, ал. 1 от ГПК е спазен, доколкото препис от

решението е връчен на жалбоподателите, чрез техния процесуален представител на 06.04.2023 г.

При извършената по реда на чл. 267 от ГПК, във връзка с чл. 262 от ГПК проверка, въззивният съд констатира, че съдържанието на жалбата отговаря на изискванията по чл. 260, т.т. 1, 2, 4 и 7 от ГПК и чл. 261, т.1-4 от ГПК и са представени приложенията по чл. 261 от ГПК. В жалбата не е отправено искане за събиране на нови доказателства по смисъла на разпоредбата на чл. 260, т. 6 от ГПК.

В срока по чл. 263, ал.1 от ГПК писмен отговор по въззивната жалба е подаден от ТБ „Банка ДСК“ ЕАД – гр. София, чрез упълномощения юрисконсулт Т. Х., в качеството ѝ на правоприемник на заличения търговец „ОТП Факторинг България“ ЕАД. Според отговора решението на Районен съд – Добрич е правилно, обосновано и законосъобразно, поради което същото следва да бъде оставено в сила.

Подадената жалба подлежи на разглеждане по същество в съответствие с уредените в чл. 269 от ГПК правомощия на въззивната инстанция: служебна проверка на валидността на цялото решение, по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси съдът е ограничен в рамките на посоченото в жалбата – освен, когато следва да приложи императивна материалноправна норма, както и когато съдът следи служебно за интереса на някоя от страните – съгласно тълкуването в т. 1 от ТР № 1/09.12.2013 г. по тълкувателно дело № 1/2013 г. на ОСГТК на ВКС. В случая решението е постановено от надлежен орган, функциониращ в законен състав, в пределите на правораздавателната му власт. Решението е в писмена форма и е подписано, а волята на съда е изразена по начин, позволяващ да се разкрие нейното съдържание.

Производството по гр. дело № 974/2022 г. по описа на Добричкия районен съд е образувано по искова молба с рег. № 5343/30.03.2022 г. на Р. И. М. с ЕГН ***** и С. И. М. с ЕГН *****, и двамата с адрес: с. О., Общ. Д., ***, чрез упълномощения адвокат Ю. О. от АК – гр. Добрич, с която срещу „ОТП Факторинг България“ ЕАД, ЕИК 202317122, със седалище и адрес на управление: гр. София, Община Столична, район Средец, бул. „Витоша“ № 15, ет. „мецанин“, представлявано от изпълнителния директор И. Г. Д. М., са предявени кумулативно субективно съединени иски за

установяване по отношение на ответника, че ищците, в условията на солидарност, не дължат задължението по изпълнително дело № ***г. по описа на ЧСИ С. С., вписан с рег.№*** в КЧСИ, образувано по издаден в полза на „Банка ДСК“ ЕАД – гр. София, със седалище и адрес на управление – гр. София, община Оборище, ул. „Московска” № 19, изпълнителен лист от 23.12.2021г. по ч.гр.дело № 6433/2011 г. по описа на ДРС, поправен за ЯФГ с Определение № 6/10.01.2012 г., за следните суми: 5 543,87 евро, съставляваща неиздължена главница по договор за предоставяне на кредит за текущо потребление от 26.05.2008 г. и допълнително споразумение от 20.04.2011 г.; 418,76 евро, представляващи договорна лихва за периода от 11.02.2011г. - 19.12.2011 г.; 89,83 евро – наказателна лихва за периода 11.02.2011г. - 19.12.2011г., ведно с обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата, считано от 20.11.2011г. до окончателното й изплащане, както и разноските по делото в размер на 236,75 лв. - държавна такса, вземането по който изпълнителен лист е прехвърлено на ответника „ОТП Факторинг България“ ЕАД с договор за цесия 12.07.2012 г.

Според изложените в исковата молба твърдения, поддържани и в съдебно заседание, чрез упълномощения адвокат, ищците са осъдени, при условията на солидарност, да заплатят на „Банка ДСК“ ЕАД по реда на чл. 417 от ГПК процесните суми. Въз основа на издадения изпълнителен лист е образувано изпълнително дело. От момента на издаване на изпълнителния лист до първото валидно извършено действие, т.е. от 23.12.2011г., до момента на постъпване на първата парична сума по образуваното дело на 14.09.2018г. е изминал период много по-дълъг от 5 години /близо седем години/. Според ищците, това е довело до прекратяване правото за предприемане принудителни действия срещу тях.

Навеждат се твърдения, че е погасено правото на вискателя да търси по принудителен път сумите по издадения изпълнителен лист, поради погасяване на задължението с изтичане на най-дългата петгодишна давност - хипотезата на чл. 110 от ЗЗД. Непредприемането на изпълнителни действия, непоискване извършването на такива от страна на вискателя във визириания период в продължение на времето от 2011г. до 2018г., според ищците, е довело до погасяване правото на принудително събиране на сумите в изпълнителното производство.

В условията на евентуалност, ако съдът приеме, че вземането на ответника не е погасено по давност, то ищците считат, че не дължат сумите по издадения изпълнителния лист, поради изцяло изплащане на задължението.

След образуване на изпълнителното производство, кредиторът предприел действия за реализиране на вземанията си, като е изпратил заповрни съобщения до банки. Направено било искане за налагане вписване възбрана върху притежаван от ищците имот, който според тях, е единствен по смисъла на закона - чл. 444, т.7 от ГПК, поради което е несеквестируем. Впоследствие са извършени и други действия, като насрочване на опис, оценка и продажба на ниви, които обаче, не били собственост на ищците.

В срока по чл. 131, ал. 1 от ГПК ответникът, редовно уведомен, е представил писмен отговор, с който изразява становище за недопустимост и неоснователност на предявените искове. Според ответника, не са налице новонастъпили след влизане в сила на заповедта факти, на които ищците да основават предявените отрицателни установителни искове по чл. 439 от ГПК, което от своя страна водело до тяхната недопустимост.

Твърди, че поканата за доброволно изпълнение по изпълнително дело № *** г., ведно с приложената към нея заповед за незабавно изпълнение по ч.гр.д. 6433/2011 г. по описа на РС -Добрич, била връчена на всеки един от ищците още на 20.01.2017г. чрез кмета на с. О.. Предвид това, че длъжниците не са подали възражение по чл. 414 от ГПК в установения за това срок, заповедта за незабавно изпълнение е влязла в сила спрямо всеки от тях още през 2017г., като всички възражения, с които те са разполагали към тази дата, понастоящем били преклудирани според ответното дружество.

Преклудирано се явявало възражението на ищците за погасяване по давност на вземането преди влизане в сила на заповедта за изпълнение.

Според ответника, не са налице новонастъпили след влизане в сила на заповедта факти, на които ищците да основават предявения отрицателен установителен иск по чл. 439 от ГПК, което от своя страна водело до неговата недопустимост.

В случай, че съдът приеме предявените отрицателни установителни искове за допустими, ответникът оспорва същите като неоснователни и моли за тяхното отхвърляне, тъй като процесното вземане не било погасено по

давност, или чрез плащане.

Ответникът сочи, че на 12.07.2012г. между „Банка ДСК“ ЕАД, в качеството на продавач и ОТП „Факторинг България“ ЕООД, в качеството на купувач, е сключен Договор за покупко - продажба на вземания /цесия/, предмет на гореописания изпълнителен лист.

Според ответното дружество длъжниците са надлежно уведомени за прехвърлянето на вземането от досегашния си кредитор (цедент), който е упълномощил за това цесионера. Ако съдът приеме, че уведомяването е ненадлежно, то ответното дружество, моли по делото да се приеме, че ищците са уведомени за прехвърляне на вземането с връчване на отговора на исковата молба, ведно с приложените към него писмени доказателства, сред които и самият договор за цесия, писмото - уведомление по чл. 99, ал. 3 от ЗЗД и пълномощното от цедента за уведомяване на длъжника за извършената цесия.

Оспорват се изложените в исковата молба твърдения, досежно погасяване на задължението - както чрез изплащане, така и по давност. Моли се, съдът да съобрази, че след датата на цесията, с кредитополучателя са водени преговори за доброволно погасяване на дълга, вследствие на което, на 15.11.2013 г. от страна на кредитополучателя по сметка на кредитора „ОТП Факторинг България“ ЕАД е постъпила сума за погасяване на задължението в размер на 51,13 евро.

С доброволното погасяване на сума по кредита, според ответното дружество длъжникът извършил признание на дълга, което от своя страна прекъсвало погасителната давност на вземането. От доброволното плащане сума по дълга започвала да тече нова погасителна давност.

На следващо място, ответникът оспорва изложените в исковата молба твърдения, че първите постъпления по делото са извършени на 14.09.2018г. Твърди се, че първите постъпления по изпълнителното дело, разпределени и преведени в полза на вискателя са от 05.06.2017 и същите са в размер на 203,24 евро. След това, по сметка на дружеството - вискател по изпълнителното дело, за погасяване на задължението са постъпили и други суми /описани в табличен вид в отговора/. Ответникът изразява становище, че постъпването на суми именно по изпълнителното дело, както въз основа на реализиране на конкретен изпълнителен способ, така и доброволно от страна

на длъжника, поддържало висящността на изпълнителния процес и прекъсвало, както погасителната давност, така и срока по чл. 433, ал. 1, т. 8 от ГПК. В резултат на натрупването на законна лихва за забава върху главницата, общият размер на постъпленията по изпълнителното дело към момента на подаване на писмения отговор /15.07.2022 г./ не бил достатъчен да погаси задължението, противно на твърденията на ищите. Към 15.07.2022 г. задължението на ищите, при отчитане на постъпилите плащания, е в размер на: 5 543,87 евро непогасена главница; 157,83 евро - непогасени договорни и наказателни лихви по ИЛ; 247,93 лв. - непогасени разноси.

Ответникът навежда и твърдения, че предявеният иск е недопустим, по съображения, че възраженията на ищите по делото за погасяване на процесното вземане по давност били преклудирани, тъй като в срока по чл. 414 от ГПК те не са въвели това възражение, неподавайки възражения срещу заповедта. По изложените съображения, ответникът моли за прекратяване на производството по делото като недопустимо, а в условията на евентуалност - за отхвърляне на исковете като неоснователни.

С протоколно определение от 10.10.2022 г. ДРС е обявил за окончателен проекта за доклад изготвен определение № 1788/26.07.2022 г., в който на осн. чл. 146, ал. 1, т. 4 съдът е приел следните факти за безспорни: Усвояването на суми по Договор за потребителски кредит от 26.05.2008 г., предоговорен с Допълнителни споразумения от 27.05.2011г. и 20.04.2011г. от С. И. М. и Р. И. М.; Признанието на ищите за стабилизиране на изпълнителни титули по ч.гр.д. №6433/2011г. по описа на РС - гр. Добрич; извършената цесия на процесното вземане между Банка ДСК и ОТП Факторинг България; Фактът, че по изпълнително дело *** по описа на ЧСИ Сл. С., рег.№ ***, район на действие - Окръжен съд – Добрич, са постъпвали суми за погасяване на задължението. Пояснява се, че на 26.05.2008г. между кредитора Банка ДСК, от една страна и С. И. М. (кредитополучател) и Р. И. М. (поръчител), от друга, е сключен Договор за кредит в размер на 6 000 евро и Договор за поръчителство към него. С Допълнителни споразумения от 27.05.2010г. и 20.04.2011г., първоначалните договорки между страните са променени, а срокът за издължаване на усвоените средства е продължен до 20.04.2021г. .

Предвид изложените във въззивната жалба оплаквания, доводите на

страните и въз основа на събраните по делото доказателства, съдът приема за установено от фактическа и правна страна следното:

На 26.05.2008 г. между „Банка ДСК“ ЕАД, от една страна като кредитор, и С. И. М., като кредитополучател, са сключили Договор за потребителски кредит от 26.05.2008 г. за сумата от 6 000 евро, със срок на договора – 120 месеца. Уговореният лихвен процент по договора е бил 7,5%, а Годишният процент на разходите /ГПР/ - 8,93%. Страните са подписали към договора и Допълнителни споразумения от 27.05.2011г. и 20.04.2011г. Съгласно второто споразумение ищцата Р. И. М. е встъпила в договора като солидарно отговорно лице наред с главния длъжник в качеството ѝ на поръчител по силата на сключен Договор за поръчителство от 14.04.2011 г. По силата на допълнителните споразумения срокът за издължаване на заетата сума от 6 000 евро е продължен до 20.04.2021 г.

Поради необслужване на задължението по договора от страна на кредитополучателя на 19.12.2019 г. „Банка ДСК“ ЕАД е инициирала производство по чл. 417 от ГПК. Образувано е ч.гр. дело 6433/2011 по описа на РС - гр. Добрич. Със Заповед за незабавно изпълнение № 665/23.2011 г. е разпоредено длъжниците Р. И. М. и С. И. М. солидарно да заплатят на „Банка ДСК“ ЕАД следните суми: 5 543,87 лв., представляващи неиздължена главница по договор за предоставяне на кредит за текущо потребление от 26.05.2008 г. и допълнително споразумение от 20.04.2011 г.; 418,76 лв., представляващи договорна лихва за периода. 11.02.2011 - 19.12.2011 г., 89,83 лв. – наказателна лихва за периода 11.02.2011г. - 19.12.2011., ведно с обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата, считано от 21.12.2011 г. до окончателното ѝ изплащане, както и разноски в размер на 236,75 лв. - държавна такса.

С определение № 6 от 10.01.2012 г. на РС – Добрич по същото ч. гр. дело № 6433/2011 г., съдът е допуснал поправка на явна фактическа грешка в заповед за изпълнение № 665 и в изпълнителен лист от 23.12.2011 год., издадени по посоченото дело, като по отношение валутата на главница, договорна и наказателна лихва сумите да се четат в евро, вместо в описаната валута – лева.

На 12.07.2012 г. между „Банка ДСК“ ЕАД, като продавач, и „ОТП Факторинг България“ ЕАД, като купувач, е подписан Договор за покупко-

продажба на вземания (цесия), по силата на който подавачът е продал и прехвърлил на купувача вземания, посочени в Приемо-предавателен протокол, ведно с всички привилегии, обезпечения и други принадлежности. Сред тези вземания е било и това срещу С. И. М. и Р. И. М., произтичащо от Договора за кредит за текущо потребление от 26.05.2008 г. и Договора за поръчителство към него.

Производството по изпълнително дело № *** г. по описа на ЧСИ с рег. № *** на КЧСИ С. С. е образувано по молба на „ОТП Факторинг България“ ЕАД с вх. № 05396/05.12.2016 г. въз основа на изпълнителен лист от 23.12.2011 г. на Добричкия районен съд издаден по ч. гр. Дело № 6433/2011 г., по силата на който Р. И. М. с ЕГН ***** и С. И. М. с ЕГН *****, и двамата с адрес: с. О., Общ. Д., ***, следва да заплатят **солидарно** на кредитора ТБ „Банка ДСК“ ЕАД – гр. София, ЕИК 121830616, със седалище и адрес на управление – гр. София, община Оборище, ул. Московска № 19, /регистрирана по ф. д. № 756/1999 год. на СфГС/, представлявано от изпълнителните директори Д. Д. М. и С. Л. С., сумите от: 5 543,87 лв., представляващи неиздължена главница по договор за предоставяне на кредит за текущо потребление от 26.05.2008 г. и допълнително споразумение от 20.04.2011 г.; 418,76 лв., представляващи договорна лихва за периода. 11.02.2011 - 19.12.2011 г., 89,83 лв. – наказателна лихва за периода 11.02.2011г. - 19.12.2011., ведно с обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата, считано от 21.12.2011 г. до окончателното ѝ изплащане, както и разноси в размер на 236,75 лв. - държавна такса. По реда на чл. 247 от ГПК с нарочно определение от 10.01.2012 г. е била извършена поправка на допуснатата в посочената по горе заповед за незабавно изпълнение и издадения въз основата на същата изпълнителен лист явна фактическа грешка по отношение валутата на паричните задължения, като вместо „лева“ навсякъде следвало да се чете „евро“.

Взискателят с молбата си от 05.12.2016 г. е поискал извършване на имуществено проучване на длъжниците чрез справки в ТД на НАП, КАТ, Община Д., както и да бъде наложен запор върху притежаваните от М.и банкови сметки в Банка ДСК ЕАД и ОББ АД, да се наложат възбрани върху имотите им, а при липса на доброволно плащане, да се извърши опис на движимите им вещи.

Установено е, че на 11.01.2017 г. по изпълнителното дело са били изпратени поотделно две покани за доброволно изпълнение до длъжниците С. М. и до Р. М. /л.116-119 от делото на ДРС/, които са им били връчени от кмета на село О., Община Д. на 20.01.2017 г., видно от приложените обратни разписки /л.120-121/. Длъжниците не са подали възражения в срока по чл.414 от ГПК срещу издадената заповед за незабавно изпълнение по ч. гр. д. №6433/2011 г. по описа на ДРС, поради което заповедта е влязла в сила на 04.02.2017 г.

По искане на ищите по делото е допусната и назначена съдебно-счетоводна експертиза в.л. по която дава заключение, което не е оспорено от страните и като обективно и компетентно изготвено е кредитирано от съда. Експертизата е установила, че постъпилите суми по изпълнително дело № *** г. по описа на ЧСИ С. С. от ищеца С. М. през периода от 06.02.2017 г. до 31.02.2022 г. вкл. са били в размер на 13 850 лв. На ответника са изплатени през периода от 05.06.2017 г. до 02.02.2022 г. – 12 517,23 лв., от които:

- 327,14 лв. – предплатени такси в изпълнителното производство, за което са издадени четири фактури от ЧСИ С. С.;
- 501,19 лв. – разноски от взыскател за юрисконсултско възнаграждение;
- 236,75 лв. – погасяване в пълен размер на държавната такса по ч. гр. дело № 6433/2011 г. по описа на ДРС;
- 819,02 лв. – погасяване в пълен размер на левовата равностойност от 418,76 евро за договорна лихва за периода от 11.02.2011 г. до 19.12.2011 г.;
- 175,69 лв. погасяване в пълен размер на левовата равностойност от 89,83 евро за наказателна лихва за периода от 11.02.2011 г. до 19.12.2011 г.;
- 10 457,44 лв. – за частично погасяване на законна лихва от общо дължими в размер на 11 164,35 лв. /5 543,87 евро/.

Според вещото лице, длъжниците са погасили напълно задълженията си по изпълнителния лист от 23.12.2011 г., досежно дължимата държавна такса по ч. гр. дело № 6433/2011 г. по описа на ДРС, договорната лихва и наказателната лихва и част от законната лихва за забава, като за нея остава да се доплатят още 707,35 лв.

Вещото лице е докладвало, че главницата по процесния договор за кредит в размер на 10 842,87 лв. е била дължима към момента на изготвяне на

заклучението, защото с извършваните плащания от длъжниците са погасявани задълженията за разноси, държавни такси, договорна лихва, наказателна лихва и обезщетение за забава, но не и за главницата. Първото плащане от страна на длъжника С. М. по процесното изпълнително дело е от дата 06.02.2017 г., а последното е от дата 31.01.2022 г.

Претендираната от ищите искова защита е по реда чл. 439 от ГПК, като се позовават на изтекла погасителна давност за принудително събиране на вземането, удостоверено в издадения в полза на цедента изпълнителен лист. Предвид изложените в молбата обстоятелства претенцията е допустима, тъй като ищите основават исковете си на твърдение за факти, настъпили след постановяване на съдебния акт, въз основа на което е издаден изпълнителен лист. При наведени твърдения за настъпили след влизане в сила на изпълнителното основание факти, с които се отрича материалното право на вискателя и с които се свързва недължимост на претендираното от ответника вземане предявените искове по чл. 439 от ГПК са допустими –установяването на тези факти е от значение при преценка относно дължимостта на процесното вземане.

Като юридически факт погасителната давност представлява установен в закона срок на бездействие на кредитора да търси изпълнение на вземането си, като след изтичането на погасителната давност длъжникът може или да се позове на нея, или да си изпълни задължението – чл. 118 от ЗЗД, тъй като само по себе си изтичането на погасителната давност не погасява притезанието, но поражда материалното право на длъжника да откаже изпълнение, което е насочено към кредитора, тъй като се е погасило правото на кредитора да иска принудително осъществяване на своето право. В този смисъл предмет на предявените отрицателни установителни искове е установяване недължимост на вземания поради давност, а като правен резултат – погасена възможността за принудителното им изпълнение.

Ищите целят да бъде установена недължимост на парично вземане, предмет на издаден изпълнителен лист на основание чл. 417 от ГПК въз основа на заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по ч. гр. Дело № 6433/2011 г. по описа на Добричкия районен съд, поради погасяването му по давност – непредприемане на действия за принудителното му събиране в продължение на повече от пет години от

датата на последното валидно изпълнително действие. В тази връзка твърденията са, че от датата на издаване на изпълнителния лист 23.12.2011 г. до датата на постъпване на първата сума като погашение на дълга 14.09.2019 г., е изминал период по-дълъг от 5 години.

Предпоставките за допустимост на иска по чл. 439 от ГПК са следните: 1) изпълнителното основание да е издадено и влязло в сила за ищеца /т. е. стабилизирано/; 2) принудителното изпълнение да е предстоящо или висящо, но не и вече реализирано; 3) искът да е основан на новонастъпили факти, които не са преклудирани – настъпили след момента, до който е било възможно да се навеждат възражения в съответното производство, по което е издадено изпълнителното основание: края на съдебното дирене в исково производство /ако такова е провеждано/, момента на сключване на съдебната или арбитражна спогодба, момента на изтичане на срока за възражение срещу заповед за изпълнение /ако такова не е било подадено/.

При предявен отрицателен установителен иск по чл. 439 от ГПК в тежест на ищеца е да докаже, че след приключване на съдебното дирене в производството, по което е издадено изпълнителното основание, са настъпили факти /с оглед въведените в исковата молба твърдения – изтекъл давностен срок/, които водят до погасяване на установеното изпълняемо право от ответника. Предвид поддържаното основание за недължимост на сумите ответникът следва да установи настъпването на обстоятелства, обуславящи основание за спиране или прекъсване на погасителната давност по смисъла на чл. 115 и чл. 116 от ЗЗД.

Безспорно е установено, че ищите са длъжници по изпълнително дело № *** г. по описа на ЧСИ с рег. № *** на КЧСИ С. С., образувано въз основа на изпълнителен лист от 23.12.2011 г., издаден въз основа на заповед за изпълнение по чл. 417 ГПК по гр. д. № 6433/2011 г. на Добричкия районен съд, за процесната сума. Установено е, че между „Банка ДСК“ ЕАД и взискателя по изпълнителното дело „ОТП Факторинг България“ ЕАД е извършена цесия, която е произвела действие на 20.01.2017 г. след уведомяването на длъжниците от ЧСИ за образуваното изпълнително дело и връчването им на покани за доброволно изпълнение /ПДИ.

Добричкия районен съд е приел, че давността за вземанията е започнала да тече от датата на влизане в сила на заповедта за изпълнение по

чл. 417 от ГПК – 04.02.2017 г. Съгласно чл. 117, ал. 2 ЗЗД погасителната давност за вземания установени с влязло в сила съдебно решение е винаги 5-годишна. При условие, че длъжникът не възрази в рамките на установения в нормата на чл. 414, ал. 2 от ГПК преклузивен двуседмичен срок, заповедта влиза в сила, като се получава ефект, близък до силата на пресъдено нещо, тъй като единствената възможност за оспорване на вземането са основанията по иска с правно основание чл. 424 ГПК - при новооткрити обстоятелства и нови писмени доказателства.

От представените по делото доказателства е установено, че по изпълнителното дело са извършвани следните изпълнителни действия:

С молба от 02.05.2018 г. /л.122/ по изп. дело № *** г., вискателят „ОТП Факторинг България“ ЕАД е поискал извършване на опис на движими вещи в дома на С. М. и Р. М., тяхното изземване и публична продажба. Също така е изразено желание да се направи опис и публична продажба на два възбранени недвижими имота на М.и, находящи се в с.О., община Д. /индивидуализирани надлежно в молбата на кредитора/.

С молба от 08.04.2020 г. /л.124/ вискателят „ОТП Факторинг България“ ЕАД е поискал ЧСИ С. да извърши опис на движими вещи в дома на С. М. и Р. М., да ги из земе и да пристъпи към публичната им продажба.

С молба от 17.11.2021г. /л.123/ вискателят е поискал извършване на опис на движими вещи в дома на С. М. и Р. М., тяхното изземване и публична продажба. Също така е изразено желание да се направи опис и публична продажба.

Съгласно чл. 116, б. „в“ от ЗЗД и разясненията, дадени по т. 10 от ТР № 2 от 26.06.2015 г., по тълк. д. № 2/2013 на ОСГТК на ВКС, давността в изпълнителното производство, за разлика от исковото, се прекъсва с предприемането на действия за принудително изпълнение на вземането, като с което и да е изпълнително действие в рамките на определен изпълнителен способ, независимо дали е поискано от вискателя или е предприето по инициатива на ЧСИ по възлагане от вискателя по чл. 18, ал. 1 от ЗЧСИ, давността се прекъсва - налагане на заповест или възбрана, присъединяване на кредитор, възлагане на вземане за събиране или вместо плащане, извършването на опис и оценка на вещь, назначаването на пазач, насрочване и извършване на продан,... и т. н. Затова в изпълнителния процес давността се

прекъсва многократно с предприемане на всеки отделен изпълнителен способ и с извършването на всяко изпълнително действие, изграждащо съответния способ, а новата погасителна давност за вземането започва да тече от датата на последното валидно изпълнително действие.

Не са изпълнителни действия и не прекъсват давността самото образуване на изпълнително дело, изпращане и връчване на ПДИ, проучване на имущественото състояние на длъжника, извършване на справки, набавяне на документи, книжа и др., назначаване на експертиза за определяне на непогасения остатък от дълга, извършване на разпределение, плащане, въз основа на влязло в сила разпределение,... и др., но ако в хода на принудителното изпълнение длъжникът изрично е признал вземането, признанието прекъсва давността съгласно чл. 116, б. „а“ от ЗЗД.

Относно погасяване на вземането по давност съдът намира, че по делото няма спор, че Заповед за изпълнение № 665/23.12.2011 г. по чл. 417 от ГПК е влязла в сила на 04.02.2017 г., поради което от тази дата е започнал да тече 5 годишен давностен срок, тъй като вземането е съдебно установено по основание и по размер с влязла в сила заповед за изпълнение по смисъла на чл. 117, ал. 2 от ЗЗД.

Според чл. 116 ЗЗД и чл. 117, ал. 1 ЗЗД давността се прекъсва: с признаване на вземането от длъжника (б. „а“), с предявяване на иск или възражение или на искане за почване на помирително производство (б. „б“), и с предприемане на действия за принудително изпълнение (б. „в“), а ако вземането е установено със съдебно решение, срокът на новата давност е всякога пет години.

Установено е по делото, че в рамките на изпълнителното производство са били предприемани изпълнителни действия по инициатива на взыскателя. В периода между тези искания са правени доброволни погасявания на дълга от страна на длъжника. Между всяко едно от изброените действия са изтичали периоди – по-къси от 2 години. С оглед това – в случая не може да се приеме, че по изпълнителното дело е настъпила перемпция при условията чл. 433, ал. 1, т. 8 от ГПК. В такава хипотеза не може да се приеме, че е изтекла и давността по чл. 110 от ЗЗД във връзка с чл. 117, ал. 2 от ЗЗД.

От съществено значение в случая са предприетите действия от страна на длъжника С. И. М. по доброволно погасяване на задължението, предмет на

изпълнителното дело, като за периода от 06.02.2017 г. до 31.01.2022 г. през който са погасени общо 13 850 лв. давност не е текла, поради което вземанията на ответното дружество не са погасени по давност.

Съгласно трайната практика на ВКС, признанието на вземане по смисъла на закона е налице, когато се признава съществуването на задължението, което кореспондира на признатото право. Признаването е едностранно волеизявление, с което длъжникът пряко и недвусмислено заявява, че е задължен към кредитора. За да е налице признаване по смисъла на чл.116, б.„а“ от ЗЗД, същото трябва да е направено в рамките на давностния срок, да е отправено до кредитора или до негов представител и да се отнася до съществуването на самото задължение. Признаването на длъжника може да бъде изразено и с конклюдентни действия, стига същите да манифестират в достатъчна степен волята на длъжника да потвърди съществуването на конкретния дълг на кредитора.

Вън от съмнение е, че плащането по едно съществуващо задължение съставлява действие по неговото потвърждаване от длъжника, оттук следва извода, че извършените частични плащания от длъжника С. И. М. през периода от 06.02.2017 г. до 31.10.2022 г., като постъпилите суми по изпълнително дело № *** г. по описа на ЧСИ с рег. № *** на КЧСИ С. С., са в общ размер на 13 850 лв., на практика съставлява признание за съществуването на вземането по смисъла на чл. 116, б. „а“ от ЗЗД.

За да е налице прекъсване на давността по чл. 116, б. „а“ от Закона за задълженията и договорите, изявлението или действието на длъжника, в което се обективира признаването на вземането, следва да е адресирано до кредитора или до негов представител по начин, по който с оглед обстоятелствата е нормално признаването да достигне до знанието на кредитора. Тълкувателно решение № 4/2019 от 14.10.2022 год. по тълкувателно дело № 4 по описа за 2019 г. на Общото събрание на Гражданска и Търговска колегии на ВКС на Република България. Според същото ТР „Признаването на вземането по чл. 116, б. „а“ ЗЗД е изявление с удостоверителен характер или действие на носителя на задължението, с което той потвърждава категорично и недвусмислено съществуването на все още неизпълнено конкретно задължение към неговия кредитор. Признаването на вземането не е правопораждащ, правопроменящ или прекратяващ

юридически факт. Неговата единствена последица като законоустановен юридически факт е прекъсване на погасителната давност, в резултат на което длъжникът загубва своето право да прави в процеса възражение за изтекла давност.

По отношение на твърденията в исковата молба, че ответникът не е легитимиран да води производството пред ЧСИ, тъй като ишците – длъжници не били уведомени за извършената цесия по никакъв начин, както и за нищожност на цесията, следва да се отбележи, че е без значение за основателността на иска по чл. 439 от ГПК, е установяване на надлежното уведомяване на длъжника по смисъла на чл. 99, ал. 4 от ЗЗД за извършената цесия, тъй като този факт не рефлектира върху дължимостта на вземането.

Въззивният съд в заключение намира, че решението на районния съд е правилно и законосъобразно, поради което следва да бъде потвърдено на основание чл. 271, ал. 1 от ГПК. Тъй като правните изводи на настоящата инстанция, съвпадат с тези на първоинстанционния съд, Добричкият окръжен съд счита, че липсват отменителни основания и въззивната жалба следва да бъде оставена без уважение. Районният съд е провел надлежно и пълно събиране на допустими и относими доказателства, въз основа на които е формирал обективни фактически констатации и правилно ги е привел към съответстващите им правни норми, като по този начин е достигнал до законосъобразни правни изводи.

Предвид изхода на спора на въззиваемата следва да се присъдят сторените по делото разноски в размер на 240 лева, представляващи възнаграждение за упълномощения юрисконсулт, съгласно приложения на л. 40-ти от делото списък на разноските по чл. 80 от ГПК.

По изложените съображенията и на основание чл. 271, ал. 1 от ГПК, Добричкият окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 263/03.04.2023 год. на Добричкия районен съд по гр. Дело № 974/2022 год.

ОСЪЖДА Р. И. М. с ЕГН ***** и С. И. М. с ЕГН *****, и двамата с адрес: с. О., Общ. Д., ***, да заплатят на ТБ „Банка ДСК” ЕАД – гр.

София, ЕИК 121830616, със седалище и адрес на управление – гр. София, община Оборище, ул. Московска № 19, представлявано от изпълнителните директори Д. Д. М. и С. Л. С., сумата от **240 лв.**, представляваща направените разноси за възнаграждение на упълномощения юрисконсулт пред въззивната инстанция.

РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване в едномесечен срок от връчването му на страните пред ВКС на Република България при условията на чл. 280 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____